

2516_Az_Əyanii_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2516 Müəssisənin iqtisadiyyatı

1 Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

2 Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

3 Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

4 Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- xidmətedici sex
- sosial-məişət bölməsi
- yardımçı sex
- əsas sex
- köməkçi sex

5 Maşınqayırma zavodlarında hazırlıq sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

6 Maşınqayırma zavodlarında yığma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

7 Metallurgiya kombinatlarında domna sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə

- əsas sexə
 köməkçi sexə

8 Metallurgiya kombinatlarında marten sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
 sosial-məişət bölməsinə
 yardımçı sexə
 əsas sexə
 köməkçi sexə

9 Metallurgiya kombinatlarında yayma (prokat) sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
 sosial-məişət bölməsinə
 yardımçı sexə
 əsas sexə
 köməkçi sexə

10 Metallurgiya kombinatlarında koks sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
 sosial-məişət bölməsinə
 yardımçı sexə
 əsas sexə
 köməkçi sexə

11 Toxuculuq fabriklərində əyirici sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
 sosial-məişət bölməsinə
 yardımçı sexə
 əsas sexə
 köməkçi sexə

12 Toxuculuq fabriklərində toxucu sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
 sosial-məişət bölməsinə
 yardımçı sexə
 əsas sexə
 köməkçi sexə

13 Toxuculuq fabriklərində naxışvurma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
 sosial-məişət bölməsinə
 yardımçı sexə
 əsas sexə
 köməkçi sexə

14 İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
 xidmətedici sexə
 köməkçi sexə
 sosial-məişət bölməsinə
 əsas sexə

15 İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

16 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

- fərdi müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisələr
- şərikli müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətlər
- şərikli və payçı müəssisələr

17 İstehsal müəssisəsində işlənmiş yağların regenerasiyası ilə məşğul olan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

18 İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

19 İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

20 İstehsal müəssisəsində su təchizatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

21 İstehsal müəssisəsində eksperimental sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

22 İstehsal müəssisəsində kompressor stansiyaları aşağıdakılardan hansına aiddir?

- sosial-məişət bölməsinə
- əsas sexə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- yardımçı sexə

23 İstehsal müəssisəsində nəqliyyat və enerji sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- köməkçi sexə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- xidmətedici sexə

24 İstehsal müəssisəsində model sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə
- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə

25 Müəssisənin ölçüsünü təyin etmək üçün istifadə olunan əsas göstərici hansıdır?

- mənfəətin həcmi
- sahə mənsubiyyəti
- satışın həcmi
- aktivlərin dəyəri
- işçilərin sayı və illik dövriyyəsinin həcmi

26 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- hədd yəxdur
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox olmalıdır
- 75 faizindən az ola bilməz

27 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 100 faizini təşkil etməlidir
- 25 faizindən çox ola bilməz
- hədd yəxdur
- 75 faizindən az ola bilməz
- 50 faizindən çox ola bilməz

28 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə yalnız müəssisənin nizamnamə fonduna qoyduqları pay həcmində məsuliyyət daşıyırlar?

- əlavə məsuliyyətli müəssisə
- təsərrüfat ortaqlıqları
- komandit ortaqlıq
- tam ortaqlıq
- məhdud məsuliyyətli müəssisə

29 Qapalı tipli səhmdar cəmiyyətlərdə səhmdarların maksimum sayı nə qədər olmalıdır?

- 40 nəfər

- 50 nəfər
- 49 nəfər
- 100 nəfər
- 55 nəfər

30 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə öz əmlakları ilə tam məsuliyyət daşıyırlar?

- tam ortaqlıq
- komandit ortaqlıq
- açıq tipli səhmdar cəmiyyət
- qapalı tipli səhmdar cəmiyyət
- məhdud məsuliyyətli müəssisə

31 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aiddir?

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyəti
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

32 İstehsalın təşkili tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

33 Sənaye müəssisələrinin istehsal strukturunun hansı tipləri mövcuddur?

- mexaniki, təşkilati və texnoloji tiplər
- texnoloji, əşya və təşkilati tiplər
- texnoloji, predmet və qarışıq tiplər
- texniki, predmet (əşya) və qarışıq tiplər
- texnoloji, iqtisadi və təşkilati tiplər

34 İstehsalın strukturunun hansı tipində sex həmcins texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üzrə ixtisaslaşır?

- qarışıq tip
- təşkilati tip
- predmet tip
- texnoloji tip
- texniki tip

35 İstehsalın strukturunun hansı tipində sexlər müəyyən məmulatların və ya onların hissələrinin hazırlanması üzrə ixtisaslaşırlar?

- qarışıq tip
- təşkilati tip
- predmet tip
- texnoloji tip
- texniki tip

36 Müəssisə ləğv edilərkən ikinci növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

37 Müəssisə ləğv edilərkən üçüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

38 Müəssisə ləğv edilərkən dördüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

39 Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- istehsal və kommersiya müəssisələrinə
- kiçik və orta müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

40 Aşağıdakılardan hansı proseslərin müəssisəyə aidiyyəti yoxdur?

- müəssisədə əsas iqtisadi proseslər baş verir
- müəssisə iqtisadiyyatın istehsal və təşkilati strukturunu əmələ gətirir
- müəssisədə siyasi münasibətlər formalaşır
- müəssisədə iqtisadi münasibətlər formalaşır
- müəssisədə istehsalın texnologiyası və keyfiyyəti problemləri kəşifir

41 Aşağıdakı səviyyələrdən hansında tədqiqat və təhlil işinin bütünlükdə milli iqtisadiyyat səviyyəsində aparılır?

- Mikroiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı
- Firmanın iqtisadiyyatı
- Müəssisənin iqtisadiyyatı

42 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun tədrisi prosesində öyrənilmir:

- marketinq və məhsulun satışı məsələləri
- maliyyə məsələləri və müəssisənin ödədiyi vergilər
- innovasiya və investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar məsələlər
- müəssisədə istehsalın texniki məsələləri
- xarici iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar məsələləri

43 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Biznesin təşkili
- Maliyyə
- Müəssisənin iqtisadiyyatı
- Əməyin iqtisadiyyatı
- Marketing

44 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Menecment
- Nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- Sənayenin iqtisadiyyatı
- Aqrar sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- Tikintinin iqtisadiyyatı

45 Müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aiddir.

- əmək kollektivinin sosial inkişafı, fiskal siyasət, monetar siyasət
- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın və əməyin təşkili, innovasiya fəaliyyəti
- investisiya fəaliyyəti, əmək haqqının yüksəldilməsi və sosial müdafiə sisteminin inkişafı
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluğun artırılması və makroiqtisadi tarazlığın təmin edilməsi
- müəssisələrin səmərəli yerləşdirilməsi və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması

46 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların öyrənilməsi
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsi
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin araşdırılması
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri və makroiqtisadi tarazlıq məsələlərinin öyrənilməsi

47 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun obyektı hansıdır?

- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi
- müəssisədə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri

48 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- iqtisadi-riyazi metodları
- müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları
- analiz və sintez
- induksiya və deduksiya metodları
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları

49 Müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində hansı elmi metodlardan istifadə edilir?

- statistik müşahidə, müqayisəli təhlil metodlarından
- amortizasiyanın hesablanması üçün açıq metodlardan
- analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik metodlardan
- «orta xərclər üstəgəl mənfəət», "hiss edilən faydalılıq" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodlarından
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodlardan

50 İqtisad elmi aşağıdakı elm sahələrinin hansına aiddir?

- ictimai elmlər
- texniki elmlər
- dəqiq elmlər
- təbiət elmləri
- siyasi elmlər

51 İqtisadiyyatın istehsal sahələri, müxtəlif müəssisə və firmaları, əmtəə və maliyyə bazarları, bankları, ev təsərrüfatı kimi iqtisadi strukturları və onların ünsürlərinin fəaliyyətini hansı elm tədqiq edir?

- Mezo və meqoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat

52 Ölkədə ümumi milli məhsulun istehsalı dinamikasındakı dəyişiklikləri tədqiqi ilə iqtisad elminin hansı qolu məşğul olur?

- Mezo və mikroiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat

53 Yanacaq-energetika kompleksi aşağıdakılardan hansının subyektidir?

- Makro və mikroiqtisadiyyatın
- Makroiqtisadiyyatın
- Mikroiqtisadiyyatın
- Mezoiqtisadiyyatın
- Meqoiqtisadiyyatın

54 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- Makro və mezoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat

55 İstehsal prosesinə nə daxil deyil?

- təbii proseslər
- xidmətedici əmək prosesi
- köməkçi əmək prosesi
- tədavül prosesi
- əsas əmək prosesi

56 Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır
- əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır
- əsas, köməkçi və xidmətediji istehsal proseslərinə ayrılır

57 əməliyyatın taktı:

- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir

- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
- əməliyyata daxil olan ma-te-ria-lların sayını özündə əks etdirir

58 əməliyyatın tempi:

- vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməlin kəmiyyətini əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- ma-te-ria-llın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir

59 İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, kütləvi, seryalı
- fərdi, dəstəli, axınlı
- fərdi, dəstəli, kütləvi
- fərdi, kütləvi, axınlı
- fərdi, seryalı, kütləvi

60 İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

- avtomatlaşdırılmış çevik istehsal
- dəstəli-fərdi
- dəstəli
- fərdi
- axınlı

61 İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- fərdi, dəstəli, axınlı
- dəstəli, seryalı, axınlı
- kütləvi, fərdi, axınlı
- kütləvi, fərdi, seryalı
- dəstəli, fərdi, kütləvi

62 Müəssisənin sexli quruluşunda onun ilk əsas inzibati-istehsal vahidinə aiddir:

- istehsal sahəsi
- iş yeri
- sex
- briqada
- idarəetmə aparatı

63 Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- tara sexi
- alət sexi
- yığma sexi
- enerji sexi
- təmir sexi

64 İstehsal tsikli nədir?

- xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdə olma vaxtıdır
- xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır
- xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır

- xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır
- xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır

65 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- mütnasiblik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- paralellik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi
- bərabərlik prinsipi

66 əmək cismnin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ardıcıl-qarışıq
- paralel
- ardıcıl
- qarışıq
- paralel-qarışıq

67 Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir?

- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

68 İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;
- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

69 İstehsal prosesinin təşkilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- istehsal prosesinin əməliyyatlara bölüşdürülməsi
- texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin səmərəli üsul və fəndlərinin müəyyən edilməsi
- məhsul buraxılışının ahəngdarlığını və birqərarlığını təmin etmək üçün iş yerləri arasında qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin təmin olunması
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi

70 Vaxta görə əməliyyatların yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları
- ahəngdar, paralel və qarışıq formaları
- ardıcıl, paralel və qarışıq formaları
- ardıcıl, birqərarlı və qarışıq formaları
- ardıcıl, fərdi və qarışıq formaları

71 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır?

- paralellik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- mütanasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi

72 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur?

- paralellik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- mütanasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi

73 İstehsalın təşkilinin qarşıq forması xarakterizə olunur :

- materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

74 İstehsalın təşkilinin fərdi forması xarakterizə olunur:

- materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

75 İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
- kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir
- bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur
- məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur

76 Dövriyyə ehtiyat məmullatı nə vaxt yaradılır?

- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır
- zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır
- iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır
- ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələrində istehsalın həcmi artırılması üçün yaradılır
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır

77 Dəstəli istehsalda ehtiyat məmullatın həcmi:

- məmullatlara günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur
- məmullatlara günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- məmullatlara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- məmullatlara orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

- məmulatlara günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

78 İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- analitik forma
 düzxətli forma
 fərdi forma
 texnologi forma
 predmet forması

79 əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

- dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtın cəmi kimi
 dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərarası daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi
 dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasili kimi.
 dəstədəki detalların sayı ilə bütün əməliyyatlar üzrə bir detalın emalına sərf edilən vaxtın hasili kimi
 dəstədəki detalların daşınması üçün sərf olunan vaxtın ölçülməsi kimi

80 Təhkiməmə əmsalı necə hesablanır?

- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnologi əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi
 vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan vaxt vahidi ərzində qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi
 iş yerlərinin vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi
 vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
 birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi

81 Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkiməmə əmsalı bərabərdir:

- 16 -20
 10-15
 11 – 20
 21 – 40
 1 – 10

82 İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri
 dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri
 mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri
 sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
 əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri

83 Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- məhsulun fondtutumunun azaldılması
 texnologiyanın təkmilləşdirilməsi
 təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi
 növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi
 nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnologi əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi

84 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
 emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
 istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması
 ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
 avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

85 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi
- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı
- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

86 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- yalnız universal avadanlıqlardan istifadə
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

87 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- texnoloji maşın və avadanlıqların təmirinin təşkili
- əməyin təşkili
- istehsalın təşkili
- təchizatın təşkili
- alət təsərrüfatının təşkili

88 Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- məkan, zaman və funksional aspektlərdə
- universal, zaman və funksional aspektlərdə
- məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə
- məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə
- universal, qarışıq və funksional aspektlərdə

89 əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- mükafatlı vaxtamuzd
- birbaşa vaxtamuzd
- dolay vaxtamuzd
- mütərəqqi vaxtamuzd
- akord sistemi

90 əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- mükafatlı işəmuzd
- birbaşa işəmuzd
- dolay işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd
- intensiv işəmuzd

91 əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- işçilərin mükafatlandırılması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi
- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər

92 əmək haqqı nədir?

- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait

- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait

93 Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- köməkçi fəhlələr
- mütəxəssislər
- mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri
- mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- əsas fəhlələr

94 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətində görə
- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətində görə

95 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- təmir işini həyata keçirənlər
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- əmək predmetini emal edənlər
- xammal və hazır məhsulu nəql edənlər

96 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 4
- 6
- 5
- 3
- 2

97 İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?

- mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
- fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar
- baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

98 Əməyin ödənişinin işəməz forması olan mütərəqqi işəməz əmək haqqı sistemində:

- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

99 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 3
- 2
- 6

- 5
 4

100 Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
 fəhlələr kateqoriyasına
 mühafizə işçiləri kateqoriyasına
 kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
 qulluqçular kateqoriyasına

101 Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
 fəhlələr kateqoriyasına
 mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
 qulluqçular kateqoriyasına
 kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

102 Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
 fəhlələr kateqoriyasına
 mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
 qulluqçular kateqoriyasına
 kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

103 Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
 fəhlələr kateqoriyasına
 mühafizə işçiləri kateqoriyasına
 kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
 qulluqçular kateqoriyasına

104 Asılı müəssisə nədir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
 bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
 bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
 bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
 bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir

105 Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
 bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
 bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
 bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdır, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikin-ci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

106 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil

- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır
 müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
 müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur
 müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur
 müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipə, müddətsiz mövcud olur

107 Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər
 müəssisənin istehsal gücü
 potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi
 müəssisənin istehsal potensialı
 müəssisənin fəaliyyət göstərəcəyi sahələrdə əsas fondların quruluşunda baş verən dəyişikliklər

108 Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil

- müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək
 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq
 ən az xərcə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək
 buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq

109 Müəssisənin xarici mühitini formalaşdıran subyektlərə aid deyil

- borc verən qurumlar
 dövlət orqanları
 onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları
 onun kadrları
 onun təhcizatçıları

110 Müəssisənin ləğv edilməsi prosesinə aid deyil

- onun kreditorlarının tələblərini bildirməsi qaydası və müd-də-ti haqqında məlumatın dərc edilməsi
 onun kreditor-la-rının irəli sürdükləri tələblərin siyahısının müəyyən edilməsi
 onun əmlakının tərkibinin müəyyən edilməsi
 onun kadrlarının tərkibinin müəyyən edilməsi
 onun kreditorlarını aşkar edilməsi və debitor borclarının alınması

111 Müəssisə ləğv edilmir:

- lazımı xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət göstərdikdə
 onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
 qa-nun-la qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə
 onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə
 onun təsisçilərinin (iştirakçıların) ümumi yığıncağının qərarı ilə

112 İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- ixtisaslaşdırılmı, axınlı və fərdi müəssisələrə
 kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
 ixtisaslaşdırılmı, ixtisaslaşdırılmı, kombinəlaşmış müəssisələrə
 istehsal, kommərsiya və xidmət müəssisələrinə
 ixtisaslaşdırılmı, universal və qarışıq müəssisələrə

113 Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə

114 Müəssisənin istehsal quruluşu

- onun dövrüyyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir
- onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
- onun idarəetmə strukturudur
- onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlərini əks etdirir
- onun kapitalının strukturunu əks etdirir

115 Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- yaranan müəssisələrdən biri kreditora verilməklə öhdəliklər ödənilir
- mövcud öhdəliklər ləğv edilir
- onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir
- onun öhdəlikləri bölüşdürücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müəssisələrə keçir
- onun öhdəlikləri əmlakı hesabına ödənilir

116 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir

117 Müəssisə ləğv edilərkən hansı kreditorların tələbləri ilk növbədə ödənilir?

- Birinci növbədə işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- Birinci növbədə qalan kreditorlar ilə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə büdcəyə məjburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- Birinci növbədə ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

118 Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə profil məhsulların istehsalını həyata keçirirlər
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalı həyata keçirirlər
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

119 Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- xidmətedici sex
- əsas sex
- yardımçı sex
- sosial-məişət bölməsi
- köməkçi sex

120 Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları

121 Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnolojiyası
- istehsalın həcmi
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi
- məhsulun nomenklaturası
- müəssisənin nizamnamə fondu

122 Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- bazarın yerli məhsul tutumu
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi
- müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur
- müəssisənin illik istehsal həcmi

123 Məhsulun saxlama məqsədində daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- əsas və köməkçi materiallar
- əsas fəhlələrin əmək haqqı
- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı

124 Kompleks xərclərə hansı xərclər aiddir?

- ümumi saxlama xərcləri
- texnoloji avadanlıqların amortizasiyası
- əsas saxlama işləyən əsas fəhlələrin əmək haqqı
- xammal və əsas materiallara xərclər
- texnoloji məqsədlər üçün yanacağa çəkilən xərclər

125 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə
- ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- əmətəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə
- əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə

126 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- texnoloji ehtiyajlar üçün yanacaq xərcləri
- əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- əsas xammal və materiallara xərclər
- satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri

127 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- müəssisə direktorunun əmək haqqı
- təmir təsərrüfatında işləyən fəhlələrin əmək haqqı

- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı

128 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri

129 Müəssisədə maya dəyərini idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyənin müəyyənəşdirilməsi
- əmtəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərini formalaşdırılması
- faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək
- maya dəyərini aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması

130 Zərərsizlik həddi nədir?

- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən çox olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən kiçik olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun texnoloji maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir.
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun sex maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;

131 İstehsalın həcmindən aslı olaraq xərclər necə qruplaşdırılır?

- sex və zavod xərcləri;
- sadə və kompleks xərclər;
- qeyri-müstəqim və zavod xərcləri;
- müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər;
- müstəqim və sex xərcləri;

132 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

- reklam xərcləri.
- əmək haqqı xərcləri;
- icarə haqqı xərcləri;
- sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
- material xərcləri;

133 Məhsulun maya dəyərini quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi.
- müəssisənin mənfəətində maya dəyərini xüsusi çəkisi;
- ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi;
- müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərini xüsusi çəkisi;
- məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi;

134 əsaslı xərclərə nə aiddir?

- material xərcləri.
- menecerlərin əmək haqqı xərcləri;
- əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;

- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
- əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər;

135 Texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləği hansı maya dəyərinə bərabərdir?

- kommersiya maya dəyəri;
- texnoloji maya dəyəri;
- sex maya dəyəri
- istehsal maya dəyəri;
- tam maya dəyəri

136 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- planlaşdırılan səviyyədə mənfəəti və tələbi təmin etməyə imkan verən bir məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
- planlaşdırılmış mənfəəti əldə etmək üçün məhsulun satış həcminin müəyyən olunması
- işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- ən səmərəli istehsal texnologiyasının seçilməsi
- zərərsizlik həddinin tapılması

137 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aiddir?

- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- optimal istehsal planının qəbulu
- müəssisənin təşkilati-hüquqi formasının müəyyən edilməsi
- planlaşdırılmış mənfəətin bölgüsünün müəyyən olunması
- işçilərin sayının müəyyən edilməsi

138 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərinin kalkulyasiyası
- istehsal xərcləri smetası
- əmtəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
- əmtəlik məhsulun maya dəyərinin və əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar
- əmtəlik məhsulun maya dəyəri

139 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri
- qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
- icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri

140 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi sex maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- xammal, material, yarımfabrikat və dəstləşdirici məmulatlara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmalar
- ümum sex xərcləri

141 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlənin həlli üçün zəruri deyil:

- məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək
- marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərclə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu

- işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq
- qiymətin əmələgəlməsi

142 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə maya dəyərini idarəedilməsi prosesinə aid olunmur?

- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- maya dəyərini proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması
- məhsulun maya dəyərini təhlili
- məhsulun maya dəyərini kalkulyasiyası
- maya dəyərini aşağı salınması yollarının müəyyən olunması

143 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir
- məhsulun əməktutumunu göstərir
- işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərini azalmasını göstərir
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir
- məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin xüsusi çəkisidir

144 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının xüsusi çəkisidir
- məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir
- əsas fondların orta illik dəyərini məhsulun maya dəyərində nisbətini göstərir
- istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir
- əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir

145 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir
- məhsul vahidində işlədilmiş material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir
- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir
- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- müəssisədə anbarların hazır məhsul tutma qabiliyyətidir

146 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi istehsal maya dəyərini tərkibinə aid deyil?

- məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları
- ümum sənə xərcləri

147 Müəssisənin idarə edilməsi xərcləri hansı növ xərc maddəsinə daxildir?

- istehsaləndən xərclərə
- texnoloji maya dəyərində
- sənə maya dəyərində
- ümumzavod xərclərində
- ümum sənə xərclərində

148 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı
- sənənin idarəetmə aparatının əmək haqqını
- ümum sənə xərcləri
- ümumzavod xərcləri

- müəssisənin idarə edilməsi xərcləri

149 Müəssisədə istehsal xərcləri smetası:

- sex maya dəyrini hesablamaq üçün tərtib edilir
 kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir
 istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir
 müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir
 istehsaldankənar xərcləri əhatə edir

150 Müəssisədə məhsulun maya dəyrininin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması
 müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması
 müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması
 müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması
 müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması

151 Müəssisədə istehsal prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq məhsula dəyəri hansı formalarda uçota alınır?

- statistik müşahidə, müqayisəli təhlil və qarışıq formalarda
 analitik, statistik və qarışıq formalarda
 inzibati, iqtisadi, statistik formalarda
 dəyərin çıxılması, dəyərin toplanması, eksperimental formalarda
 proses üzrə, sifariş üzrə və qarışıq formalarda

152 Müəssisədə istehsal həcmnin zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqə bölməklə
 müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
 müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
 müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə
 müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə

153 Hansı məqsədlə xərclər şərti-dəyişən və şərti sabit xərclərə bölürlər?

- müəssisədə istehsal həcmnin zərərsizlik həddini müəyyən etmək üçün
 mənfəətin həcmi proqnozlaşdırmaq üçün
 sex, istehsal və tam maya dəyrini müəyyən etmək üçün
 müəssisədə istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək üçün
 müəssisədə istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün

154 Müəssisədə məhsulun maya dəyrininin aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
 istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
 istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
 müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi
 müəssisədə məhsulun həcmnin artırılması

155 Maya dəyrininin aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müstəqim xərcdir

- ümumi zavod xərcləri
 inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
 sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
 texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

- ümum sex xərcləri

156 əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərindən hansının təsiri altında olmur?

- material resurslarına qiymətin dəyişməsi
 məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət
 məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi
 buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
 müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi

157 Məhsulun maya dəyəri:

- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir
 məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amorti-zasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-su-nu əks etdirir
 məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
 rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
 məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amorti-zasiya ayırmalarının məcmu-su-nu əks etdirir

158 Xərclərin proses üzrə uçotu metodundan istifadə etməklə məhsulun maya dəyərinin hesablanması aşağıdakı hansı mərhələdən keçmir?

- natural ifadədə buraxılışın həcmnin hesablanması
 şərti vahidlərdə buraxılışın həcmnin müəyyən edilməsi
 şərti məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi
 istehsal tsiklinin tərkibinin müəyyən edilməsi
 ümumi məhsulun istehsalına çəkilmiş xərclərin hesablanması

159 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ümumi milli məhsul
 səmərə
 milli gəlir
 səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
 istehsala sərf olunan məsrəflər

160 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- xərc göstəricisidir
 nisbi göstəricidir
 mütləq göstəricidir
 həcm göstəricisidir
 ölçüyə gəlməyən göstəricidir

161 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- mütləq göstəricidir
 nisbi göstəricidir
 xərc göstəricisidir
 faiz göstəricisidir
 müqayisəli göstəricidir

162 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi

- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il əzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

163 Müəssisədə il əzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliğini hesablayın.

- 975 min manat
- 25 %
- 525 min manat
- 35 %
- 30 %

164 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliğini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir
- əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul

165 Müəssisədə investisiya layhəsinin qəbul edilməsi üçün inteqral səmərəlilik göstəricisi:

- xərclərdən çox olmalıdır
- müsbət kəmiyyət olmalıdır
- mənfə kəmiyyət olmalıdır
- sıfır (0) bərabər olmalıdır
- mənfəətə bərabər olmalıdır

166 Müəssisələrdə əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəricisi kimi istifadə edilən rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- illik mənfəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan dövriyyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- illik mənfəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nisbəti kimi
- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasili kimi
- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsas fondlara nisbəti kimi

167 Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir
- layihə variantlarından ən səflisinin seçilməsi məqsədilə hesablanır və tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə səfliləcək investisiyanın həcmi hesablamq üçün tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tətbiq edilir

168 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmi səmərəyə nisbətidir
- səmərəliliyin orta göstəricisidir
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqinə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- istehsal daxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

169 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir

170 Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- istehsal xərcləri
- əmtəlik məhsul
- istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi
- ümumi gəlir
- mənfəət

171 İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- il ərzində yaradılmış milli gəlir
- milli sərvət
- il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul

172 Səmərəlilik meyarı nədir?

- İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir
- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmiminin dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir

173 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- Səmərəlilik göstəricisi – səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir
- Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olma-dan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir
- İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır
- Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəsizdir

174 Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərə ilə onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasili kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərədən onun istehsalına sərf edilmiş bütün xərclərin kəmiyyətinin çıxılması kimi

175 Müəssisədə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi

- fondverimi göstəricisi
- əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- satışın rentabelliği göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı

176 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- müəssisənin ehtiyat fondlarının
- müəssisənin tədavül fondlarının
- istehsal dövriyyə fondlarının
- istehsal əsas fondlarının
- müəssisənin pul fondlarının

177 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- məhsulun satış həcmində azalması
- məhsulun əmək-tutumunun azaldılması
- avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması
- hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- anbarında material ehtiyatlarının artması

178 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- işçilərin sayının artması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması
- material məsrəflərinə qənaət eilməsi

179 əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- investisiya qoyuluşunun rentabelliği
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər

180 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- əmək resurslarının
- maliyyə resurslarının
- xammal və material resurslarının
- informasiya resurslarının
- əsas və tədavül fondlarının

181 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal
- əmək (iş qüvvəsi)
- kapital
- torpaq
- sahibkarlıq qabiliyyəti

182 Müəssisədə ümumi (istehsal) rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

- reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- mənfəətin dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi

183 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə hansı amil təsir göstərmir?

- işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- işçilərin günlük iş vaxtının və növbəlilik əmsalının azaldılması
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- istehsalın təmərküzləşməsi, kombinəlməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- istehsalın və idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

184 İnvestisiya qoyuluşlarının səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- rentabellik norması (daxili rentabellik norması) göstəricisi
- inteqral səmərə (xalis cari dəyər) göstəricisi
- ödənmə müddəti göstəricisi
- rentabellik indeksi göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi

185 Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyini müəyyən edilərkən səmərə kimi hansı göstərici əsas götürülməlidir?

- müəssisənin mənfəəti
- müəssisənin reallaşdırılmış məhsulu
- müəssisənin ümumi məhsulu
- müəssisənin əmtəlik məhsulu
- müəssisənin ümumi mədaxili

186 Müəssisədə satışın (dövriyyənin) rentabelliği göstəricisi necə hesablanır?

- mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- əmtəlik məhsulun satışın həcmində nisbətində faizlə ifadəsi kimi
- mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğində nisbətində faizlə ifadəsi kimi
- mənfəətin satışın həcmində nisbətində faizlə ifadəsi kimi
- ümumi məhsulun satışın həcmində nisbətində faizlə ifadəsi kimi

187 Müəssisədə fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- müəssisədə əsas fondlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür
- müəssisədə məhsul vahidində düşən amorizasiya ayırmalarını artırır
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır
- məhsul vahidində düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır
- investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır

188 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- istehsal prosesindəki fasilələr
- istehsal prosesinin başlanması
- istehsal sahələrinin artıqlığı
- istehsalın ixtisaslaşması
- iş yerlərində izafi ehtiyatların olması

189 Maddi-texniki təminat nədir?

- müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir
- müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir

- müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələri təmin edilməsi prosesidir

190 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketing fəaliyyətinə aid deyil?

- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- müəssisələrin istehsal həcmnin (təklifinin) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırıla bilən imkanlarının araşdırılması
- bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacın həcmnin, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması
- müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi

191 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketing fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- xarici mühitin təhlili
- daxili mühitin təhlili
- istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması
- qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması

192 Aşağıdakılardan hansı marketingin funksiyalarına daxil deyil?

- məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili
- məhsul çeşidinin planlaşdırılması
- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi
- yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi

193 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- konsalting təşkilatı
- distributerlər
- dilerlər
- agentlər
- kommissiyajerlər

194 Müəssisənin marketing sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində

195 Marketing nədir?

- idarəetmənin metodlarından biridir
- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir

196 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- psixoxrafik əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- texniki əlamətlər

- texnoloji əlamətlər
- iqtisadi əlamətlər

197 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- məhsula ehtiyac əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- demoqrafik əlamətlər
- coğrafi əlamətlər
- psixografik əlamətlər

198 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlanılır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir
- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlanılır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir
- nəqliyyatın hər bir sexə doğru səfəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur
- eyni zonada yerləşən bir neçə istehsalçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir
- müxtəlif zonalarda yerləşən istehsalçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir

199 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması
- təfəssülləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi
- seçilmiş məhsul göndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması

200 Müəssisənin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarananda
- müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləndirilməsi) zəruriliyi yarananda
- əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarananda
- avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnədikdə
- avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnədikdə

201 Müəssisədə materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- oxşarlığa görə hesablama metodu (analoci metod)
- nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu
- material tutumluğa görə hesablama metodu
- məmumat üzrə hesablama metodu
- hissə (detal) üzrə hesablama metodu

202 Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

- zona-dairəvi
- dairəvi
- şüa
- rəqqas
- tranzit

203 Müəssisələrin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- 7
- 4

- 5
 3
 8

204 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi
 səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması
 müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək
 material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi
 material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumi-ləş-diriji hesablamaların aparılması və yekun sifariş-lərin tərtibi

205 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmil-ləş-dir-mək
 məhsul-gönd-ərən-lərlə səmərəli təsərrüfat əla-qə-lə-rini qurmaq
 müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi
 material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin et-mək
 maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək

206 Marketing şöbəsi yaradılarkən aşağıdakı prin-siplərin hansından istifadə olunur?

- təşkilati prinsip
 təklif prinsipi
 coğrafi prinsip
 sosial prinsip
 stimullaşdırıcı prinsip

207 Marketing proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

- marketing məqsədlərinin müəyyən olunması
 bazar segmentinin müəyyən edilməsi
 dövrüyyə vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi
 satış bazasının müəyyən edilməsi
 daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi

208 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilmir?

- əmtəənin hərəkəti texnologiyası
 ticarət kommunikasiyalarının, hü-quqi və iddia işlərinin təşkili
 tələbin stimullaşdırılmasının və rek-lam fəaliyyətinin təşkili
 iş qüv-vəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndiril-məsinin təşkili
 informasiya-dispetçer xid-mətinin hesa-bat-la-rının hazırlanmasının təşkili

209 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilmir?

- satışın idarəedilməsi üzrə xərç-lər sme-ta-sı-nın tərtibi
 konyunktura və tələb üz-rə proq-nozların hazırlanması
 mənfəətin bölgüsü
 məqsədlərin müəyyən olunması
 məhsulların reallaşdırılması proq-nozlarının işlənməsi

210 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilir?

- müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatın plan-ləş-dir-il-məsi
 müəssisədə innovasiya prosesinin plan-ləş-dir-il-məsi

- əlavə xidmətlərin, xarici ticarət əməliyyatlarının, reklam fəaliyyətinin planlaşdırılması
- maddi-texniki təminat planlarının tərtib etmə
- əmək haqqının müəyyənəşdirilməsi

211 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilmir?

- iş qüvvəsinin axını
- fiziki axın
- maliyyə axını
- informasiya axını
- mülkiyyət hüququnun axını

212 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilir?

- resurs axını
- tələb axını
- iş qüvvəsinin axını
- sifarişlər axını
- iqtisadi axın

213 Aşağıdakılardan hansı marketinqin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- materiallara tələbatın hesablanması
- məqsədli bazarın seçilməsi
- bazar imkanlarının təhlili
- marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanması

214 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
- xammala tələbatın müəyyən edilməsi
- işçilərin sayının planlaşdırılması
- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- əmtələrin satış bazarlarının müəyyənəşdirilməsi

215 Aşağıdakı prinsiplərin hansından marketinq şöbəsi yaradılarkən istifadə edilmir?

- funksional prinsip üzrə təşkil
- bazar prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə-bazar prinsipi üzrə təşkil
- ahəngdarlıq prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə istehsalı prinsipi üzrə təşkil

216 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
- işçilərin sayı və vaxt fondundan
- fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
- əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından

217 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 5 faizi
- 55 faizi
- 45-50 faizi
- 30 faizi

75-80 faizi

218 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

80-85 faizi

60-65 faizi

40-45 faizi

25-30 faizi

70-75 faizi

219 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərini neçə faizi aid olunur?

65 faizi

35 faizi

75 faizi

80 faizi

20 faizi

220 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

15 faizi

7 faizi

23 faizi

45 faizi

25 faizi

221 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

222 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərini neçə faizi aid olunur?

70-80 faizi

5 - 10 faizi

15-20 faizi

25-30 faizi

40-55 faizi

223 Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

«Dəqiq vaxtında» sistemi

Kontrakt sistemi

Ənənəvi forma

Anbar forma

Tranzit forma

224 Anbarların çox sayda istehlakçı sexlərə xidməti zamanı hansı reyslərdən istifadə olunur?

dairəvi

zona

rəqqas

zona-dairəvi

şüa

225 Müəssisədə satış sistemləri vasitəçilərin sayına görə necə qruplaşdırılır?

- birbaşa, dolayı və qarışıq satış sistemləri
- intensiv, selektiv və xüsusi satış sistemləri
- analitik, sintetik və eksperimental satış sistemləri
- daxili, xarici və qarışıq satış sistemləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici satış sistemləri

226 Firma nöqtəyi-nəzərindən satışla əlaqədar funksiyaların vasitəçilərə verilməsi məqsəduyğun amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- son istehlakçılarla mü-tə-madi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- əlaqələrin sayının azalması
- xidmətin yaxşılaşdırılması
- miqyasa görə qənaət
- funksional uyğunsuzluğun azalması

227 Müəssisədə satış sistemləri onların təşkilinə görə necə qruplaşdırılır?

- analitik və sintetik satış sistemləri
- intensiv və selektiv satış sistemləri
- əsas və köməkçi satış sistemləri
- birbaşa və dolayı satış sistemləri
- daxili və xarici satış sistemləri

228 İstehsalçı firma özünəməxsus aşağıdakı struktur bölmələrindən istifadə edərək satışı həyata keçirə bilməz?

- əmtəə ehtiyatları yaratmadan sövdələşmələrin bağ-lanması, bazarın öyrənilməsi, sifarişlərin yerinə yetirilməsi üz-rə funksiyaları icra edən satış kontorları
- yerli bazarı, rəqibləri tanıyan, istehlakçıların tələblərinə uy-ğün satış şərtləri və xidmətləri təklif edə bilən ixtisaslı mü-tə-xəs-sis-lərə malik regional satış filialları
- pərakəndəsatış şəbəkəsi (köşklər, mağazalar, salonlar və s.)
- funksional vəzifələrinə, həm də əmtəənin müştəriyə nü-ma-yi-şini həyata keçirməli olan, sövdələşmələr bağ-lamaq və ya bu hü-quqa malik olmayan xüsusi agentliklər
- xammal və material ehtiyatlarının yaradılması üçün tədarük funksiyaları icra edən təchizat kontorları

229 Firma birbaşa satış sisteminin üstünlüyünə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun son istehlakçıya bila-və-sitə çatdırılması ilə əlaqədar xərclərin azalması
- əmtəənin hərəkəti ilə bağlı risklərin azalması
- əlaqələrin sayının azalması
- əmtəə ehtiyatlarının yaradılması ilə əla-qə-dar istehsaldankənar xərclərin azalması
- son istehlakçılarla mü-tə-madi olaraq sıx əlaqələr saxlanması

230 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilir?

- məhsulun reallaşdırılmasının forma və me-tod-larının, onun istehlakçılara çatdırılması üsullarının seçilməsi
- müəssisədə istehsalın material re-surs-lar və texniki va-si-tə-lər-lə təmin edilməsinin təşkili
- müəssisədə heyətin fəaliyyətinin səmərəli təşkili
- müəssisədə innovasiya prosesinin təşkili
- iş qü-vəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndiril-məsinin təşkili

231 Aşağıdakılardan hansı satış siyasətinin əsas elementlərinə aid edilmir?

- məhsulların istehsalı
- məhsulun tamamlanması
- məhsulun saxlanması
- istehlakçılarla əlaqələr
- məhsulların nəqli

232 Tranzit norması nədir?

- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin minimum miqdarıdır
- istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin maksimum miqdarıdır
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir

233 Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə
- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə
- xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar
- iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə
- istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar

234 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi

235 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur

236 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumu göstəricisinə nisbəti kimi
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumu göstəricisinə vurulur
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi

237 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi

- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur

238 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi
- materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmnin materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal hazırlanmasına sərf edilən istehlakı üçün vaxta nisbəti kimi
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövrü vəsaitlərinin orta qalıqına vurulur
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur

239 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi

240 Müəssisədə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı)
- avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi)
- iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması
- plan ili üçün görüləcək işin həcmi
- avadanlıqdan istifadə əmsalı

241 Aşağıdakılardan hansı Dəqiq vaxtında sisteminin üstünlüklərinə aid deyil?

- maddi-texniki təminat planına ehtiyacın olmaması
- təchizat prosesinə statistik nəzarətin mümkünlüyü
- göndərilən xammal və materialların və istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinin kompleks idarə edilməsi imkanlarının olması
- müəssisədə istehsal tsiklinin qısaldılması
- maddi-texniki təchizatın müntəzəm surətdə təkmilləşdirilməsi

242 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində

243 İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir

- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

244 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- ümumi, xüsusi, fərdi
- fiziki, mexaniki, texnoloji
- fərdi, texniki, texnoloji

245 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istifadə olunan inşan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə ayrılmasıdır

246 Müəssisənin ölçüsü nədir?

- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- istehsal prosesinin təşkili formalarının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış məhsul və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- Bu, istehsalın ölçüsüdür
- istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur

247 Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

- inteqral göstəricilər
- ümumiləşdirilmiş göstəricilər
- nisbi göstəricilər
- dəyər göstəriciləri
- natural göstəricilər

248 Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü

249 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, mexaniki, texniki
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- fərdi, seriyalı və kütləvi
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

250 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

251 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

252 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- texnologiyadan müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- müəssisələrin iriləşməsi
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi

253 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

254 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- işçilərin sayının azalması
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- müxtəlif istehsalların birliyi

255 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlməmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil? (Sürət 08.10.2015 16:52:50)

- istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
- istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yanımfabrikat rolunda çıxış edir

256 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlməni xarakterizə edir? (Sürət 08.10.2015 16:52:45)

- Kombinəlmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
- Kombinəlmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- Kombinəlmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- Kombinəlmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- Kombinəlmə - marketinqin təşkili üsuludur

257 əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləşdirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinəlmənin formaları hansılardır? (Sürət 08.10.2015 16:52:43)

- fərdi, seriyalı və kütləvi
- şaquli, üfiqi və qarışıq
- xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə
- aqrəqat, istehsal-texniki və texnoloji
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

258 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinəlaşmə imkanları daha məhduddur?

- neft-kimya sənayesi
- neft emalı sənayesi
- metallurqiya
- maşınqayırma
- yeyinti sənayesi

259 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

260 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə – ayrılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır
- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

261 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

262 Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-lan-mə-hissul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məh-sul-darlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

263 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tət-biq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-la-nan mə-hsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

264 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, fiziki
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- texnoloji, əşya, mexaniki

265 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məş-ğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır

266 Yüngül sənaye üçün kombinəlaşmanın hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- tullantılardan istifadəyə görə
- xammalın kompleks emalına görə
- üfqi kombinəlaşma
- istehsal-texniki
- xammalın ardıcıl emalına görə

267 Üfqi kombinəlaşma tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullan-tılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
- bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məh-su-lu alınır

268 Sənayedə kombinəlaşdırma nədir?

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- texnoloji və təş-ki-lati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sa-hə-lərə məxsus ayrı-ayrı is-teh-salların vahid istehsal kompleksində birləşdiril-mə-si-dir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir

269 Qarışıq kombinəlaşma tipi nə vaxt olur?

- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullan-tılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- xammal kompleks emal olunanda

270 Kombinəlaşmanın əsas şərti nədir?

- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir

271 İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kom-bi-nələşmənin tipləri hansılardır?

- xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- şaquli, üfiqi, qarışıq
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- fərdi, seriyalı, kütləvi

272 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinələşmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinələşmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinələşmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinələşmə isə məhdudlaşdırır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinələşmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinələşmə isə genişləndirir

273 Aşağıdakılardan hansı kombinələşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

274 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinələşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- vahid satış şəbəkəsinin olması
- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- vahid enerji sistemi
- vahid nəqliyyat bazası
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti

275 Neftayırma müəssisələri üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinələşdirmə
- xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın ardıcıl emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

276 Mineral (üz-vi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- texniki kombinələşdirmə
- xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın ardıcıl emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

277 Qara metallurjiya kombinatı üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- istehsal-texniki kombinləşdirmə
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın kompleks emalı
- xammalın ardıcıl emalı
- üfiqi kombinləşdirmə

278 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- avadanlıq formasında
- əşya formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- texnoloji mərhələ üzrə

279 Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

280 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

281 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- əşya, texniki, mexaniki
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki
- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə

282 Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil ol-duğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə
- istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- əşya üzrə kooperativləşdirmə
- aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- hissə üzrə kooperativləşdirmə

283 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- avadanlıq formasında
- əşya formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- texnoloji mərhələ üzrə

284 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- aqrəqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satin alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti

285 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

286 Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

287 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı
- müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi
- sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnoloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

288 əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir
- bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

289 ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır?

- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr aras, sahədaxili
- sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

290 Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- baş müəssisə kooperasiya-yə daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

291 Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır
- bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir

292 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır
- İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
- İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur
- İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür
- İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur

293 Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaq-qabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinləşdirilmiş yem istehsalı
- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boya, dəftərxana ləvazimatı istehsalı
- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri
- elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşın-qayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi

294 Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir:

- ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu və s.
- xammal və nəqliyyat amilləri, demografik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənim-sənilmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.
- texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.
- makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.

295 Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması
- universal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- kombinləşmiş istehsalın təmərküzləşməsi
- ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə

296 Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə

- aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə

297 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

298 Aqrəqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş aqrəqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə

299 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

300 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- istehsalın universallaşması
- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın kooperativləşməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın kombinləşməsi

301 Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- istehsal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri
- istehsal edilən məhsulun həcmi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti

302 Şaquli kombinləşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır
- xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

303 Kombinləşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi

- əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqrəqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərləridə xüsusi çəkisi
- texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
- sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı

304 Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- ağac emalı sənayesi
- ağır metallurqiya
- yeyinti sənayesi
- hasilat sənayesi
- neft-kimya sənayesi

305 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- istehsal ehtiyatları həcmində ciddi surətdə azalması
- xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
- kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitə-lərinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
- müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi

306 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir
- idarəetmənin çevikliyi artır
- xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- məhsulların satış sürəti artır

307 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinləşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- kombinalarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü

308 Toxuculuq kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- üfqi kombinləşmə
- xammalın kompleks emalına görə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə
- istehsal-texniki

309 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinləşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- qarışıq əlaqələr
- şaquli kombinləşdirmə
- xammalın kompleks emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- üfqi kombinləşdirmə

310 Kombinləşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər

311 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
- avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün

312 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə mümkün deyildir?

- metallurgiya
- yeyinti sənayesi
- hasilat sənayesi
- emal sənayesi
- ağac emalı sənayesi

313 Əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinələşdirmə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın kompleks emalına görə
- üfiqi kombinələşdirmə

314 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsal-ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

315 Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- 70 faiz
- 80 faiz
- 45 faiz
- 60 faiz
- 65 faiz

316 Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi

- məhsul bahidinin materialtutumu
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

317 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşdirilməsinin iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləvililiyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır

318 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sığa funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artırılması nisbi təmərküzləşmədir

319 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması

320 Metallurjiya və elektroenergetikada istehsalın təmərküzləşməsinə müəyyən edən əsas amil hansıdır?

- istehsalda istifadə edilən xammal və materialların həcmi
- istehsalın texnologiyası və təşkili xarakteri
- istehsal alətlərinin kompleksi
- əsas aqreqlərin orta gücü
- istehsal xərclərinin həcmi

321 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

322 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilirlər?

- əlvan metallurjiya
- polimer materialların istehsalı
- musiqi alətlərinin hazırlanması
- ağac emalı və mebel istehsalı
- kombinləşdirilmiş yem istehsalı

323 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

- belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir
- belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

324 İstehsal miqyasının mənfi effekti nədir?

- bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

325 İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

- bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

326 Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

327 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- mənfəətə xərcin mütənəsnəlik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

328 Kombinələşmiş istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir
- aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
- xammalın kompleks emalını təmin edir
- texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir

329 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkələrinin mütəmadi artması
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- istehsal həcmnin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

330 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkil formaları arasında daha mürəkkəbidir
- İstehsalın ictimai təşkil formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəlməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- İstehsalın ictimai təşkil formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın ictimai təşkil formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir

331 Proqram nədir?

- elmi cəhətdən formalaşdırılan birliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur

332 Proqnoz nədir?

- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur
- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsas olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir

333 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar
- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- plan, proqram, proqnoz
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- strateji, taktiki, operativ planlar

334 Plan nədir?

- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur

335 İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

- məhsulun nomenklaturası

- ümumi məhsul
- əmtəlik məhsul
- reallaşdırılmış məhsul
- xalis məhsul

336 İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

- 1 manatlıq əmtəlik məhsula çəkilən xərc
- əmtəlik məhsul
- məhsulun maya dəyəri
- dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri
- əsas istehsal fondlarının tərkibi

337 Funksional əlamətə görə planlar hansı növ-lərə ayrılır?

- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- strateji, taktiki, operativ planlar
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- plan, proqram, proqnoz

338 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- əmək kollektivinin sosial inkişaf planı
- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- əmək haqqı və kadrlar planı
- sığorta işinin planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı

339 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- komplekslik prinsipi
- paralellik prinsipi
- qənaətlilik prinsipi
- prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi
- stabillik prinsipi

340 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

- təcrübi-eksperimental metodu
- normativ metod
- balans merodu
- "Nail olunmuş səviyyədən" planlaşdırma
- iqtisadi-statistik metodlar

341 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- iqtisadi; texnoloji, operativ
- maddi-texniki, təşkilatı, iqtisadi
- inzibati, psixoloji, təşkilatı

342 Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- planlaşdırma iyerarxiyasına görə
- əhatə etdiyi dövrə görə
- funksional baxımdan
- istehsalın həcminə görə

- idarəetmə iyerarxiyasına görə

343 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
 idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir
 idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
 idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
 müəssisədə idarəetmənin təşkilatı quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir

344 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
 proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
 təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət
 planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
 təşkil, idarəetmə, tənzimləmə

345 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- ahəngdarlıq prinsipi
 səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
 avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
 düzxətlik prinsipi
 paralellik prinsipi

346 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- koordinasiya
 matris sxemi
 lisenziyalaşdırma
 məqsədlərin müəyyən edilməsi
 Təşəbbüskarlıq

347 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- koordinasiya
 İdarəetmədə əmək bölgüsü
 Təkbəşinəçilik
 Ədalət prinsipi
 Təşəbbüskarlıq

348 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- xətti, funksional, xətti-funksional
 istehsal, mübadilə, istehlak
 planlaşdırma, təşkil etmə, koordinasiya
 idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbəşinəçilik, korporativ əhval-ruhiyyəsi
 inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji

349 Müəssisədə idarəetmə nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
 qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
 qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi-dir
 qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımı müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarına nisbətən sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir

350 Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı
 əmtəlik məhsul üstə gəl ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
 əmtəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqi, yarımfabrikatların və öz istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
 əmtəlik məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi
 plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı kimi

351 Müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- orta illik istehsal gücündən
 giriş istehsal gücündən
 rentabellik indeksindən
 rentabellik normasından
 çıxış istehsal gücündən

352 Müəssisədə normaların işlənilib hazırlanmasında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik
 qənaətli, kompleks və funksional
 analitik-hesablama, funksional və qənaətli
 iqtisadi, texnologiya və operativ
 məmumat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları

353 Maliyyə planında:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
 planda reallaşdırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
 işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fonduunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
 ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natəbii və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
 müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

354 İstehsal proqramında:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
 ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natəbii və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
 işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fonduunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
 planda reallaşdırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
 müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

355 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- normativ metod
 inzibati metod
 funksional metod
 iqtisadi təhlil metodu
 sosial-psixoloji metod

356 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınır?

- bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar
- büdcə ilə hesablaşmalar
- müəssisənin pul məxarici
- müəssisənin pul mədaxili
- fondveriminin planlaşdırılması

357 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planında nəzərə alınmır?

- investisiya qoşulularından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- dövlətə vəsaitlərdən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

358 Menecment nədir?

- menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaq-la, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- menecment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

359 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- qərar
- qayda
- əxlaq normaları
- göstərişlər
- normativlər

360 Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- əmək haqqı
- qiymət
- vergi
- gəlir və mənfəət
- təlimat

361 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- qayda prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- intizam prinsipi
- ədalət prinsipi

362 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?

- İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- Təkbəşnaçılıq prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- İntizam prinsipi

363 Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- məlumatlar və onların işlənmə üsulları

- istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması
- idarəetmənin funksional quruluşu
- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları
- iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyətlər

364 İdarəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- məqsədli-proqram
- xətti-funksional
- funksional
- xətti
- matris sxemi

365 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərilməlidir?

- Heyətin mükafatlandırılması prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- Ədalət prinsipi

366 İdarəetmənin hansı prinsipi heyət üzvlərinin mənafeələrinin vəhdətinin nəticəsidir?

- Heyət üçün iş yerinin stabilliyi prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- Korporativ (müttəfiqlik) əhval-ruhiyyəsi prinsipi
- Şəxsi mənafeələrin ümumi mənafeəyə tabe olması prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

367 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçilər və maddi resurslar lazım olan vaxtda öz yerlə-rində olmalıdırlar?

- Qayda prinsipi
- Ədalət prinsipi
- Mərkəzləşdirmə prinsipi
- İntizam prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

368 Satışın proqnozlaşdırılması metodlarına aid deyil?

- müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma
- müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma
- müəssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma
- müəssisənin ti-jarət agentlərinin və onun satış bölmələrinin rəhbərlərinin qiymət-lən-dirmələri əsasında proqnozlaşdırma
- satışın həjmində dəyişik-lik-lər-ə səbəb olan meyllər əsasında proqnozlaşdırma

369 Planlaşdırmanın kompleksliliyi:

- məhsul istehsalı planı ilə digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, plan-laş-dırılan obyektin və onunla əlaqədar olan böl-mə-lər-in fəali-yətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- de-mək-müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir

370 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- funksional, analitik, çevik
- strateji, taktiki, operativ
- taktiki, analitik, operativ
- taktiki, funksional, strateji
- strateji, direktiv, indikativ

371 Planlaşdırmanın fasiləsizliyi:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- hər bir istehsal vahidi planının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması deməkdir

372 Operativ-istehsal planlaşdırılması?

- müəssisədə mənfəət və rentabellik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, məişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir
- müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların mənimlənməsi, mütərəqqi texnologiyanın tətbiqi, istehsal proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması və s. üzrə tapşırıqları özündə əks etdirir

373 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planıda:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- plan üzrə reallaşdırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulla-tın maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

374 Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir?

- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- maliyyə planı
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı

375 Aşağıdakılardan hansı operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aid deyil?

- istehsal prosesinin gedişinə nəzarət və onun tənzimlənməsi
- əlaqəli sex, sahə, briqada və iş yerlərinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi
- istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər göstəricilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi
- yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarının hazırlanması

376 əmtəlik məhsula daxil edilmir:

- plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- reallaşdırılmış məhsul
- bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
- ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı

377 Nail olunmuş səviyyədə planlaşdırma:

- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında ən səmərəli proqnoza və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- istehsal-təsərrüfat tapşırıqlarının müəssisənin fəaliyyətini əks etdirən göstəricilərin faktiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır
- planların tərtib olunmasının elmi bəzəti olan norma və normativlərə əsaslanır
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

378 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür

379 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması
- əməyin normalaşdırılması
- əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər
- işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri

380 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri
- məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi
- istehsal prosesinin üsulları arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi
- qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi
- alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi

381 Strategiya nədir?

- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının məcmusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məjmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvir, mülahizə və tövsiyələrin məjmusudur
- müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məcmusudur

382 İdarəetmə prosesi nədir?

- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkil məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür
- rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalaşması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür
- müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmanın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür
- gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün layihələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür
- işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür

383 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda kollektivin idarə edilməsinə dair bütün iş növləri müxtəlif funksional bölmələr arasında bölüşdürülür və bu bölmələrdən hər biri müəyyən işləri yerinə yetirir?

- funksional quruluş
- proqram məqsədli və çevik quruluş
- xətti quruluş
- matrisa quruluşu
- qərargah quruluşu

384 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlərin ayrılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarları işləyib hazırlayır və qəbul edir?

- proqram məqsədli və çevik quruluş
- qərargah quruluşu
- matrisa quruluşu
- xətti quruluş
- funksional quruluş

385 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda idarəetməni bütünlükdə müəyyən kollektivə başçılıq edən xətti rəhbərlər həyata keçirir, onlara isə ayrı-ayrı qərarları hazırlayarkən ixtisaslaşmış funksional aparat kömək edir?

- proqram məqsədli və çevik quruluşu
- matrisa quruluşu
- qərargah quruluşu
- funksional quruluşu
- xətti quruluşu

386 İdarəetmədə qarşıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

- çevik olması
- məqsədlərin uzlaşması, vəhdətdə olması və bir-birinə zidd olmaması
- real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması)
- təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması
- icraçılar üçün aydın olması

387 İdarəetmə sistemi:

- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur

388 Kapital qoyuluşu:

- banka qoyulan depozitdir
- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır

389 İncətor dedikdə:

- özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolaylı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış sub-yektlər(hüquqi və fiziki şəxslər) başa düşülür
- müəssisənin işçiləri başa düşülür
- müəssisənin debitorları başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

390 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi
- layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili
- investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- investisiya layihələndirilməsi

391 İncəstisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür
- xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür
- inteqral səmərəni sıfır bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- xalis cari dəyəri vahid bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür

392 Portfel investisiyası:

- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- ancaq veksəl şəklində olur
- ancaq səhm şəklində olur
- ancaq kredit şəklində olur

393 Maliyyə investisiyası nədir?

- daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur

394 Real investisiya nədir?

- qiymətli kağızların alınmasına və dövriyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədar layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınması ilə əlaqədar uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir
- əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur

395 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır
- işlərin icraçıları (podratçılar)
- investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər
- məqsədli pul yatırımları

396 İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) nəzərdə tutur:

- əsas fondların cari təmiri xərclərini
- məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
- xammal və materialların alınması xərclərini
- işləyənlərin əmək haqqını
- avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini

397 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

- əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı

398 Birbaşa investisiya:

- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermə
- istiqrazların alınmasına yönəldilir
- veksellərin alınmasına yönəldilir
- imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir

399 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
- investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski

400 əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri
- tikinti-quraşdırma, avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kənd təsərrüfatı, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
- təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
- müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri
- texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri

401 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir
- layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərinin xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir
- yeni tikinti, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir

402 Dövrüyyə vəsaitlərinin bir dövrüyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;

403 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- istehsal tsiklinin uzunluğu
- işçilərin sayı
- əsas fondların orta illik dəyəri
- mənfəətin həcmi
- işçilərin axını

404 İki məhsulgöndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- mövsümü ehtiyat
- cari ehtiyat
- sığorta ehtiyatı
- hazırlıq ehtiyatı
- müəssisədaxili ehtiyat

405 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun məyayə dəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yeniləşmə əmsalından və məhsulun məyayə dəyərindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun məyayə dəyərindən və əməyin təşkilindən

406 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar

407 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına nisbəti kimi

408 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına nisbəti kimi
- dövriyyə fondlarının həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi

409 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan faktiki istifadə əmsalı neçə olmuşdur?

- 2,58
- 1,33
- 0,8
- 0,75
- 1,25

410 Hansı məsrəf norması konstruktor-texnoloji sənədlər və aparılmış xüsusi laboratoriya tədqiqatı əsasında planlaşdırılmış təşkilati-texniki tədbirlərin həyata keçirilməsi müddəti nəzərə alınmaqla konkret müəssisənin məhsulu üçün işlənib hazırlanır?

- qrup məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması

411 Hansı məsrəf norması eyni tiptən, lakin bir şirkətin (və ya firmanın) müxtəlif müəssisələri tərəfindən istehsal olunan məhsullar üçün işlənir?

- fərdi məsrəf norması
- qrup məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması

412 Hansı məsrəf norması il üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların plan maya dəyərinin kalkulyasiyasında istifadə olunur?

- perspektiv məsrəf norması
- illik məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması

413 Müxtəlif istehsal müəssisələrində dövriyyə fondlarının ümumi dəyərində bitməmiş istehsalın payı aşağıdakı hansı amillə əlaqədar deyil?

- maşın və avadanlıqların dəyəri ilə
- istehsal tipi ilə
- istehsal tsiklünün müxtəlif orta davamiyyəti ilə
- istehsalın fasiləli və fasiləsizliyi ilə
- avadanlıqların növbəlilik əmsalı ilə

414 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- məhsulun maya dəyərindən
- istehsal olunan məhsulun həcmindən

415 Kooperasiya əməliyyatları:

- xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kənarında müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır

416 Müvəqqəti ixrac əməliyyatları:

- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kənarında müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır

417 Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır
- ölkənin gömrük ərazi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

418 Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kənarında müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

419 Franko-anbar (satıcı) nədir?

- müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir
- müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır
- məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır
- istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verirsə, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqləmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edilir
- məhsul göndərən müəssisənin şərtinə görə, yük istehlakçının "məskunlaşdığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir

420 Aşağıdakılardan hansı xarici iqtisadi fəaliyyətin iqtisadi tənzimləmə üsullarına aid deyil?

- xidmətlərin məhdudlaşdırılması
- xarici iqtisadi fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması
- gömrük rüsumlarını, standartların tətbiq edilməsi
- inzibati maneələrin aradan qaldırılması
- valyuta kursunun idarə edilməsi, vergi mexanizmi

421 Qıfıl altı kontraktların bağlanması üçün sifarişçilər layihəni həyata keçirəcək firmanı seçərkən aşağıdakılardan hansını nəzərə almırlar?

- kontraktın təklif olunan qiyməti
- firmada mövcud olan avadanlıqların yaş strukturunu
- firmanın təcrübəsi və nüfuzunu
- texnologiyanın və idarəetmənin keyfiyyətini
- idxal olunacaq məhsulların maliyyələşməsi sxemini

422 Royyalti nədir?

- qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır
- kontraktın təklif olunan qiymətidir
- komissiyon şərtləri əsasında həyata keçirilən ticarət növüdür; lakin o, adi komissiyon ticarətindən prinsipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtəənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir

423 Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqtisadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir
- sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir
- məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir

424 Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir
- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən ölkədən eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəticəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir

425 Məhsulların tranziti nədir?

- iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanmasından ibarət gömrük rejimidir

- ölkənin gömrük ərazisində və ya ondan kənarında gömrük rüsumlarından, vergilərdən tamamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtəələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir

426 Gömrük nəzarəti altında əmtəələrin emalı rejimi:

- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənarə aparılması şərtilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

427 Gömrük ərazisində əmtəələrin emalı rejimi:

- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənarə aparılması şərtilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir
- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almada və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçirilməsi zamanı tətbiq edilir

428 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

- analitik və müşahidə üsulları
- analitik və statistik üsulları
- analitik və eksperimental üsulları
- dəyərin çıxılması və dəyərin toplanması üsulları
- müşahidə və eksperimental üsulları

429 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsuluna aid deyil?

- həmcins məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- dəyərin çıxılması üsulu ilə
- gətirilən məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- analitik üsul ilə

430 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- françayzinq
- gömrük nəzarəti altında emal
- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış

- dövlətin xeyrinə əmtədən imtina
- sərbəst gömrük zonası

431 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- sərbəst anbar
- rüsumsuz ticarət mağazası
- lisenziyalaşdırma
- əmtələri məhv etmə
- təkrar ixrac

432 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- təkrar idxal
- tranzit
- gömrük anbarı
- gömrük ərazisində emal
- konsiqnasiya

433 Barter:

- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsinə əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

434 Kvota:

- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsinə əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

435 Müəssisə idxal əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- invoys
- əmtəənin mənşəyini təsdiq edən sənəd
- dövlət qeydiyyatı şəhadətnaməsi
- əmtəənin keyfiyyət sertifikatı
- gömrük yük bəyannaməsi

436 Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- gömrük yük bəyannaməsi
- müəssisənin nizamnaməsi
- müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş kodu
- xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə
- ixrac olunan məhsulların mənşəyi haqqında sənəd

437 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- coğrafi amillər
- sosial amillər
- hüquqi və mədəni amillər

- siyasi və iqtisadi amillər
- tarixi amillər

438 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- lisenziyalaşdırma və françayzinq
- planlaşdırma və proqramlaşdırma
- ixrac və idxal
- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- idarəetmə kontraktları və «qıfılaltı» kontraktlar

439 Hanısı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- strateji rüsum
- advalor rüsum
- xüsusi rüsum
- kompensasiya rüsumu
- spesifik rüsum

440 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- əmək haqqının artırılması
- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası
- satış mənbələrinin diversifikasiyası
- satışın artırılması
- resursların əldə olunması

441 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası
- müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırılması
- işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi
- nizamnamə fondunun azaldılması

442 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- məhsul satışının miqyasının genişləndirməsi
- idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- müəssisədə fondviminin artırılması;
- müəssisədə əmək tutumunun azaldılması
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması

443 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcmində hansı amil təsir göstərmir?

- məhsulun maya dəyəri;
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi;
- debitor borclarının həcmi və tərkibi;
- istehsal tsiklinin uzunluğu;
- istehsal pro-sesində xərclərin artma xarakteri.

444 Böyük miqdarda və müntəzəm istifadə olunan köməkçi materiallara avans edilmiş dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- xammal və əsas materiallar üzrə hesablanılan qaydada hesablanır;
- cari, sığorta və hazırlıq ehtiyatı kimi hesablanır;
- analitik mə-todla, keçmiş illərin məlumatları əsasında hesablanır;
- bitməmiş istehsal üzrə hesablandığı kimi hesablanır.
- gələcək dövrün xərclər üzrə hesablandığı kimi hesablanır;

445 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

12.
 6;
 4;
 4,8;
 2,4;

446 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0,2;
 0,1;
 0,6.
 0,4;
 0,3;

447 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- fərdi və kütləvi normalar
 fərdi və qrup norma-ları
 müfəssəl və fərdi normalar
 kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
 perspektiv və müfəssəl normalar

448 Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- cərimələr
 möhtəkirlik
 əmək haqqının ödənilməsi
 xəbərdarlıq
 sövdələşmə

449 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan qənaət neçə faiz olmuşdur?

- 6,6 %
 5,6 %
 2,6 %
 3,6 %
 4,6 %

450 Xərclərin qeyri-bərabər artımı üçün istehsal tsiklinin müddəti üzrə xərclərin çoxalma əmsalı necə hesablanır?

- məmullatların istehsal maya dəyərinin bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyərinə nisbəti kimi
 bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərinin cəmi kimi
 bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərinin fərqi kimi
 bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərinin hasili kimi
 bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyərinin məmullatların istehsal maya dəyərinə nisbəti kimi

451 Bitməmiş istehsalda dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasili kimi

- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının cəmi kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu ilə məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərin cəminin xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərə nisbəti kimi

452 Hazır məhsula dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- istehsal maya dəyəri ifadəsində əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı və hazır məhsulun günlük ehtiyat normasının hasili kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışının hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasına nisbəti kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının cəmi kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının fərqi kimi
- hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışına nisbəti kimi

453 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi

454 Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi
- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
- avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasili kimi

455 əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti
- ilkin dəyərin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti
- bərpa dəyərində əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti

456 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmsalı:

- fondlasilahlılığın artmasını göstərir
- əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir

457 əsas fondların sıradan çıxma və yeniləşmə əmsalının yüksək olması göstərir ki,

- fondverimi artır
- əsas fondlardan istifadə səmərəliliyi yüksəlir
- əsas fondların amortizasiyası artır

- müəssisədə yenidənqurma işləri aparılır
- əsas fondlar sürətlə könelir

458 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- avadanlığın vaxt fondu
- qurulmuş avadanlıqların sayı
- istehsal meydancaqlarının sahəsi
- avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məhsuldarlıq norması
- avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi

459 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- xammal və materialların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə
- il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması
- avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması
- növbəlilik əmsalının artırılması

460 Müəssisədə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil:

- avadanlığın birdəfəlik yükünün artırılması
- avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fəsiləsiz təcili, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi
- istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və müntəzəm, boşdayanma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərdə getməsini təmin edilməsi
- xammal və materialları istehsal hazırlamaqla, onların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi
- material emalının sürətinin artırılması

461 əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- məhsulun həcmnin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- əmək məhsudarığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin məhsulun həcmində nisbəti kimi

462 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində hasili kimi
- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğində nisbəti kimi

463 Amortizasiya norması necə hesablanır?

- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə hasilinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyərində nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətində nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə cəminə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi

464 Müəssisələrdə amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin hasili kimi

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərincəmi kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla

465 Texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin gücü əsasında istehsal gücü necə hesablanır?

- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasili kimi
- avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalının hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilinin texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsala nisbəti kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi

466 Hazır məhsul:

- əsas fondlara aiddir
- normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
- istehsal ehtiyatlarına aiddir
- normalaşdırılan dövriyyə fondlara aiddir
- normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

467 Müəssisədə bitməmiş istehsal-a aşağıdakılardan hansı aiddir?

- istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.
- hazır məhsulun dəyəri
- istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunə-si-nin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;

468 Tədavül fondlarına daxildir:

- gələcək dövrün xərcləri;
- bitməmiş istehsal;
- məşin və avadanlıqlar;
- hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları.

469 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər;
- hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- gələcəkdə çəkilmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;

470 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- tara və tara materialları
- xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar
- alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar
- köməkçi materiallar
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar

471 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin tədavül fondlarına aid deyil?

- debitor borcları
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- anbardakı hazır məhsul
- az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- pul vəsaitləri

472 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- istehsal ehtiyatları
- pul vəsaitləri
- hazır məhsul
- gələcək dövrün xərcləri
- bitməmiş ehtiyatlar

473 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texnoloji itkilər
- texnoloji tullantılar
- texniki-təşkilati itkilər
- təchizat itkiləri
- xalis məsrəf

474 Müəssisədə materiallardan ehtiyat növləri hansılardır?

- uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
- cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- istehsal, satış, xidmət, cari
- cari, istehsal, satış, sığorta
- cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü

475 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- istehsal ehtiyatları və qurğuları
- dövriyyə fondları və əsas fondlar
- gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
- dövriyyə fondları və tədavül fondları

476 Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- pul vəsaitləri, azqiymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları

477 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

478 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı materialdan konkret texniki parametrləri göstərilməklə hesablanır?

- qrup məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması

479 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı adda bir material növündən maksimum yol verilə bilən məsrəf həddini nəzərdə tutur?

- müfəssəl məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- qrup məsrəf norması

480 Maddi resursların təfsilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- müfəssəl və qrup normaları
- iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- perspektiv və müfəssəl normalar
- qrup və iriləşdirilmiş normalar
- iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar

481 İstehsal müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- 20
- 25
- 5
- 10
- 15

482 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisənin illik istehsal həcmi
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı

483 Müəssisəsinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Zavoddaxili su kəmərləri
- Nəqliyyat vasitələri
- Binalar
- Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- Səxdə qurulmuş avadanlıq

484 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıq yeni alınanda
- avadanlıq fiziki köhnələndə
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə

485 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- təmir fondundan
- amortizasiya fondundan
- istehsalın inkişafı fondundan
- ehtiyat fondundan
- nizamnamə fondundan

486 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- əsas fondların dəyərindəki artım
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər

487 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- texniki , mənəvi, sosial, siyasi
- fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

488 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- qalıq və satış dəyərinə görə
- ilkin və bərpa dəyərinə görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə
- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə

489 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- məmulat
- bina
- nəqliyyat vasitəsi
- qurğu
- dəzgah

490 İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- əsas fondların dəyərini istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- binaların dəyərini istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- texnoloji avadanlıqların dəyərini binaların dəyərinə nisbəti

491 İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- bina və nəqliyyat vasitələri
- qurğu və materiallar
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- binalar və yanacaq ehtiyatları

492 İstehsalın əsas fondları nədir?

- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir

493 Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

- sosial köhnəlmə
- mənəvi köhnəlmə
- iqtisadi köhnəlmə
- fiziki köhnəlmə
- texniki köhnəlmə

494 Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir?

- təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
- istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
- istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avdanlıqların dəyəri
- yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri
- quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri

495 əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

- ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı
- köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı
- artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı
- növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı
- inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı

496 Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir?

- ləğv olunma dəyərinə görə
- qalıq dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə görə
- bərpa və qalıq dəyərinə görə
- ilkin və qalıq dəyərinə görə

497 Yanacaq sənayesinin (neftçıxarma sənayesinin) istehsal əsas fondlarının tərkibində qurğular və ötürücü mexanizmlərin xüsusi çəkisi təqribən neçə faiz olur?

- 60 faiz
- 40 faiz
- 70 faiz
- 30 faiz
- 50 faiz

498 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərini mövcud əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərinə nisbəti kimi
- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərinə nisbəti kimi

499 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğində nisbəti kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi

500 əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi

501 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- 25 %
- 50 %
- 10 %
- 16,7 %
- 40 %

502 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərində ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi

503 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 100 %
- 23,07 %
- 37,5 %
- 60 %

504 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır
- müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır
- müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir
- müəssisənin rəqabətqabiliyyətlilik səviyyəsi yüksəlir
- əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır

505 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 680 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 11,7 %
- 11,5 %
- 21,25 %
- 25 %

506 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 440 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 48,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 11 %
- 10,5 %
- 5,2 %
- 5,6 %
- 11,5 %

507 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 12,2 %
- 35 %
- 9,7 %
- 16,3 %
- 18,2 %

508 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 30,65 %
- 35 %
- 9,7 %
- 16,35 %
- 20,8 %

509 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 6,37 %
- 2,9 %
- 10,2%
- 22 %
- 19,02 %

510 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 31,88 %
- 73,8 %
- 6,1 %
- 37,68 %
- 40 %

511 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 16,1 %
- 26,3%
- 30%
- 14,1 %

512 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir

- 15 faizədək

- 25 faizədək
- 20 faizədək
- 7 faizədək
- 10 faizədək

513 İnsan orqanizminə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- mənəvi
- iqtisadi
- sosial
- fiziki
- ictimai

514 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi üsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- 10 faizədək

515 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- 10 faizədək

516 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- fondverimi və növbəlilik əmsalı
- fondverimi və köhnəlmə müddəti
- iqtisadi və sosial
- əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- fondtutumu və təzələnmə əmsalı

517 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpə dəyərində nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərində nisbəti kimi
- əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmində nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi

518 Müəssisənin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- istehsal edilən məhsulun mürək-kəblik dərəcəsi
- elmi-texniki tərəqqi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

519 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət-lən-dirilməsinin natural gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- avadanlıq balansı tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəy-yən etmək

- kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək
- istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları və fondtutumunu müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

520 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin dəyər gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəyyən etmək
- istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları müəyyən etmək
- istehsal gücünü müəyyən-ləş-dir-mək
- avadanlıq balansı tərtib etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

521 Müəssisə 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu müəssisənin hansı fonduna aiddir?

- əsas fondlara
- nizamnamə fonduna
- dövrüyyə fondlarına
- ehtiyat fonduna
- amortizasiya fonduna

522 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- əsas fondların rentabelliği
- növbəlilik əmsalı
- fondverimi
- istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- avadanlıqlardan istifadə əmsalı

523 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- ümumzavod xərcləri
- dövretmə əmsalı
- amortizasiya norması
- avadanlıqların məhsuldarlığı
- məhsulun əməktutumu

524 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- avadanlıqların yaş strukturu
- işçilərin sayı
- kadrların strukturu
- müəssisənin ölçüsü

525 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- investisiya qoyuluşlarının texnoloji quruluşu
- istehsalın ölçüsü
- işçilərin sayı
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- müəssisənin ölçüsü

526 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- işçilərin sayı
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı

- istehsal əsas fondlarının təzlənməsi və sıradan çıxmasının nisbəti

527 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisələrdə maşın və avadanlıqların texnoloji strukturunun optimallığına təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
 işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
 işçilərin sayı
 istehsal texnologiyası
 maşın və avadanlıqların ilkin dəyəri

528 Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil?

- cari vaxt fondu
 plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu
 rejim vaxt fondu
 təqvim vaxt fondu
 faktiki işlənmiş vaxt fondu

529 İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir?

- istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır
 mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
 mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasıdır
 istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
 mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasıdır

530 Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- istehsal xərcləri azaldılsın
 kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
 rentabellik yüksəlsin
 əmək məhsuldarlığı artsın
 əmək haqqı yüksəldilsin

531 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
 işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
 istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
 istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
 istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi

532 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- zəruri avadanlıqların miqdarını müəyyən etməyi
 avadanlıqların mexaniki gücünü müəyyən etməyi
 əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən etməyi
 yeni texnikanın tətbiqi səmərəliliyini qiymətləndirməyi
 sexin, istehsal sahəsinin, ayrı-ayrı iş yerlərinin istehsal proqramlarını hesablamağı

533 əməyin ödənişinin işəməz forması olan akkord işəməz əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işlənmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
 fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
 normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
 birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
 əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır

534 əməyin ödənişinin işəməzd forması olan mükafatlı işəməzd əmək haqqı sistemində:

- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

535 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- sadələşdirilmiş işəməzd
- birbaşa işəməzd
- mükafatlı işəməzd
- mütərəqqi işəməzd
- dolay işəməzd

536 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- texnolojilik göstəriciləri
- natural göstəricilər
- dəyər göstəriciləri
- əmək göstəriciləri
- şərti-natural göstəricilər

537 Vaxt norması nədir?

- qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcmədə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

538 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi
- peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının əsaslandırılmağı
- istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tu-tu-tu-tu müəyyən etməyi
- əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi

539 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- kadrların seçilməsi
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması
- əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması

540 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- təqvim vaxtına görə
- faktiki iş vaxtına görə
- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə
- materialtutumuna görə

541 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- hazırlıq-tamamlama vaxtı
- əsas vaxt
- iş yerinə xidmət vaxtı
- mənzuniyyət vaxtı
- köməkçi vaxt

542 Vaxt norması nədir?

- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün iş çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

543 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması

544 Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi

545 İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- müəyyən müddət ərzində briqada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə işlərin plan ölçüsüdür
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür

546 Növbədaxili iş vaxtı itkilərinə aiddir:

- xəstəlikdən başlanma
- üzursüz səbəbdən işdə olmama
- bütün günü boşdayanma
- müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama
- materialın emal üçün gecikməsi

547 Kadr axıcılığının motivlərinə aid deyil:

- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi
- işin mövzüm-lü olması
- əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
- ixtisasın artırılması imkanlarının yoxluğu
- xidməti vəzifə üzrə inkişaf imkanlarının yoxluğu

548 Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolayı işəməzd formasından istifadə olunur?

- rəhbərlər
- əsas fəhlələr
- köməkçi fəhlələr
- mütəxəssislər
- xidmətçilər

549 əməyin ödənilməsinin işəməzd formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- görülən işlərin dəqiq hesablanmasının mümkünlüyü
- texnoloji qaydaların pozulması
- avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- materiallardan israfçılıqla istifadə olunması

550 əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- işin xarakteri
- fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- əmək bazarının konyukturası
- dövlətin sosial siyasəti
- müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı

551 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- yeni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsalda tətbiqi
- istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi

552 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövqəjud avadanlıqların modernləşdirilməsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövqəjud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və məənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması
- mövqəjud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- yeni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması

553 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- yeni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövqəjud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi

554 əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- əməyin stimullaşdırılması
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- işçilərin iş qəbul olunması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması

555 Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vururlar
- istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür

556 Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu
- müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- fəaliyyət göstərənlər müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu

557 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- borc maliyyə vəsaitləri
- səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
- işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
- büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları
- istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər

558 Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- işçilərin əmək haqqının artırılmasına
- yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə
- müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına
- istehsal güclərinin genişləndirilməsinə

559 İntestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər
- bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, ancaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdis və istehsalat təjribəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu
- daşınan və daşınmaz əmlak
- işçi qüvvəsi, müavinətlər və bank lisenziyası
- pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar

560 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- fondverimi sıfıra bərabərdir
- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir

561 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir

- xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- əmək məhsuldarlığı sıfıra bərabərdir
- fondverimi sıfıra bərabərdir
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir

562 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsuldarlığı
- xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi
- daxili rentabellik norması, əmək məhsuldarlığı, materialtutumu
- məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması

563 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

564 İntestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- xalis cari dəyər
- məhsulun kapital tutumu
- kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti
- maya dəyəri
- məhsulun əmək tutumu

565 İntestisiya layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması nədir?

- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin mənəvi aspektlərinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin fondveriminin yüksəldilməsinə təsirinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin sosial-psixoloji, siyasi-iqtisadi və ekoloji imkanlarının tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və maliyyə imkanlarının tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin istehsal güclərinin artımına təsirinin tədqiqidir

566 İntestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji
- sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil
- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili
- sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil
- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil

567 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal quruluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- müəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- yeni tikintiyə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

568 Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan kreditlərin verilməsi
- işçilərin minimum əmək haqqının artırılması
- dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi
- dövlət tərəfindən müvafətlərin artırılması
- dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi

569 İntestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- əmək haqqı xərcləri
- riskin səviyyəsi
- enerji xərcləri
- material xərcləri
- məhsulun maya dəyəri

570 İntestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq kimi
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi

571 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqini
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərqini
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini

572 Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi
- sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi
- mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması
- investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi
- minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi

573 İntestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərini əsaslandırmaqla birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsini əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir

574 İntestisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlili:

- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlan-dırılmasına çəkilən xərclərin həcmnin müəyyən edilməsinə əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir

- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- cari dövərdə capital və pul axınlarının tədqiqini əks etdirir

575 İntestisiya layihəsi çərçivəsində ümumiqtisadi təhlil:

- investisiyanın maliyyə təhlili kapital və jari dövərdə pul axınının tədqiqini əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- yeni tikinti, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğilə xüsusi çəkisinin öyrənilməsini əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir

576 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- işçilərin əmək məhsuldarlığı
- tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri
- hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon
- layihə istehsal gücü
- əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

577 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "ehtiyat məmulatlar" üzrə tapşırıqlar
- tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram
- ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi

578 Aşağıdakılardan hansı investisiya layihələrinin işlənilməsi mərhələlərinə aid deyil?

- son təhlilin aparılması
- ilkin təhlilin aparılması
- araşdırmalar
- əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması
- layihənin qiymətləndirilməsi

579 İntestisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsində aşağıda qeyd olunan mexanizimlərin hansından istifadə edilmir?

- investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların gömrük rüsumundan qismən və ya tamamilə azad edilməsi
- aşağı faizlərlə kredit verilməsini və sürətli amortizasiya ayırma-larını özündə cəmləşdirən çəvik maliyyə-kredit və əsas vəsaitlərin amortizasiyası mexanizimlərindən istifadə olunması
- potensial investitorlara maliyyə yardımının edilməsi
- investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların əlavə dəyər vergisindən qismən və ya tamamilə azad edilməsi
- vergi sistemində potensial investitorlar üçün güzəştli vergi dərəcələrlərdən və şərtlərdən istifadə olunması

580 İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansı araşdırılır?

- investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticə
- investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəcəkləri gəlirlər
- investisiyanın yönəldildiyi istiqamətlərin xarakterik cəhətləri
- layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həcmi
- digər müəssisələrin xarici ölkədə həyata keçirdikləri investisiya qoyuluşları

581 İnvestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan diskontlaşdırılmış qiymətləndirməyə əsaslanan üsula aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- rentabellik indeksi
- xalis cari dəyər
- xərclərin cari dəyəri
- daxili rentabellik norması
- investisiyanın ödənmə müddəti

582 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir
- İnnovasiya - fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və stılmasıdır
- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin ilkin mərhələsidir

583 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- təşkilati və proses innovasiyalar
- məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- məhsul və proses innovasiyaları

584 Aşağıdakılardan hansını innovasiya proseslərinin idarə olunmasının daha vacib məsələsi hesab etmək olar:

- yeniliyin texnoloji potensialının reallaşdırılması üçün onun iqtisadi potensialının yaradılması
- yeniliyin texnoloji potensialının onun iqtisadi potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- yeniliyin iqtisadi potensialının onun texnoloji potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının yaradılması
- yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının optimal uzlaşdırılmasının təmin edilməsi

585 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
- iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktor və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
- innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
- intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması
- yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması

586 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
- müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti

587 Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- satış bazarlarını genişləndirməkdir
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir

- öz mənfəətini artırmaqdır
- istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir

588 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik

589 Məhsul innovasiyası nədir?

- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur

590 Proses innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur

591 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul və proses innovasiyalara
- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara

592 İnnovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

- elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi
- elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma
- yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası

593 Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcılığını əks etdirir?

- tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış

594 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- müəssisənin operativ istehsal fəaliyyətinin planlaşdırılması
- yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi

- yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar

595 Standartlaşdırma:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

596 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- dövrüyyə və tədavül fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- alıcıların müəyyən qrupu üçün məntəqə kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur

597 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada artırılması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- təklifin azlması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada azalması deməkdir

598 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istehsalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

599 Məhsulun keyfiyyəti:

- tədavül prosesində formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır
- bazarda formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır

600 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- milli standartlar
- dövlətlərarası standartlar
- regional standartlar
- beynəlxalq standartlar
- mühasibat standartları

601 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri

602 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsi-nə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- analitik, ekperimental, statistik standartlara
- müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- material, hazır məhsul, xidmət standartlarına

603 Sertifikasiya:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

604 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

- müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına
- əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına
- müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına
- məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına
- müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına

605 İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında yoxdur:

- məhsulun satış planı
- layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı
- layihənin kompleks əsaslandırılması
- layihənin məqsədlər ağacı və onun reallaşdırılması üzrə tədbirlər sistemi
- layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi

606 İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- təşkilati və maddi-texniki hazırlıq
- maddi-texniki və texnoloji hazırlıq
- xammalın istehsala verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq
- yalnız konstruktör hazırlığı
- konstruktör və texnoloji hazırlıq

607 Patent nədir?

- müəssisənin dövlət qeydiyyatına alındığını təsdiq edən qeydiyyat şəhadətnaməsidir
- məhsulun qiymət və ya təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddir
- məhsulun keyfiyyətini təsdiq edən sənəddir
- ixtiraya müəllifliyi təsdiq edən və sahibinə bu ixtira ilə bağlı müstəsna hüquqlar verən sənəddir
- müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətlə məşğul olmasına isazə verildiyini təsdiq edən sənəddir

608 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri

609 Texnologililik göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondutumluğu göstəriciləri aid edilir
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir

610 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir

611 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərcləri
- nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri
- məhsulun yenidən emalı xərcləri

612 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər
- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər
- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər

613 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- umumzavod xərcləri
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı

614 İnnovasiya fəaliyyəti:

- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir
- yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir

615 İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, onunla rın yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır

616 İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir

617 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir

618 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- əsas fondların dəyərini artırması imkanı
- heç vaxt köhnəlməmə imkanı

619 Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnikanın istismarı
- texnoloji hazırlıq
- məhsulun bilavasitə istehsalı
- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulların reallaşdırılması

620 Yeniliyin tətbiqi nəticəsində müəssisədə işçilərin əmək və istirahət şəraiti yaxşılaşıbsa, bu hansı səmərə hesab olunur?

- bu, səmərə deyil
- iqtisadi səmərə
- elmi-texniki səmərə
- sosial səmərə
- ekoloji səmərə

621 Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- xalis cari dəyər
- növbəlilik əmsalı
- ödənmə müddəti
- rentabellik indeksi
- daxili rentabellik norması

622 İnnovasiya layihəsi nədir?

- konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur

623 İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

624 İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin

- elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi

625 Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji innovasiyaların yaradılması məqsədlərinə aid deyil:

- elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks tənzimlənməsi
- istehsal olunan məmulatların konstruktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstruktiv yeniliklər hesabına azaldılması
- yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcmnin azaldılması
- texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkili hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması
- müəssisənin maşın və avadanlıqlarının əsaslı təmiri yolu ilə onların məhsuldarlığının artırılması

626 Texnoloji trayektoriya əyrisi nəyi göstərir:

- məhsulun qiyməti ilə onun istehsalına sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə bu məqsəd üçün sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- məhsulun potensial texniki səviyyəsi (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) ilə onun real məhsuldarlığı arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə məhsul satışından əldə olunan gəlirin artımı arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə onun qiyməti arasındakı əlaqəni

627 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlıqla ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələrini özündə birləşdirir

628 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti qiymətləndirilərkən hansı xərclər nəzərə alınır?

- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən birdəfəlik xərclərlə məhsulun istismarına çəkilən orta məjmu xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən xərclər
- məhsulun əldə edilməsinə, daşınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi

- məhsulun alınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə və daşınmasına çəkilən xərclərin cəmi

629 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- makroiqtisadi və mikroiqtisadi parametrlər üzrə
- maddi-texniki və təşkilati parametrlər üzrə
- sosial və iqtisadi parametrlər üzrə
- fərdi və ümumi parametrlər üzrə
- keyfiyyət və iqtisadi parametrlər üzrə

630 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- məmulatın estetik göstəriciləri
- etibarlılıq göstəriciləri
- ekoloji göstəricilər
- ergonomik göstəricilər

631 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlihtliyi, görünüş və göz oxşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- etibarlılıq göstəriciləri
- məhsulun təyinatı göstəriciləri
- məmulatın estetik göstəriciləri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

632 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər
- texnolojilik göstəriciləri
- ergonomik göstəricilər
- məmulatın estetik göstəriciləri
- patent-hüquq göstəriciləri

633 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər

634 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması

635 Marşrut texnologiyası:

- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir səxdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsini müəyyən edir
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onlarla yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir

- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi

636 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- eskiz layihəsinin hazırlanması
- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi
- texniki layihənin hazırlanması
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- texniki şərtlərin hazırlanması

637 Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- marşrut texnologiyasının hazırlanması
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması
- eskiz layihəsinin hazırlanması
- texniki təklifin hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması

638 Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

- texniki təklifin hazırlanması
- layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- marşrut texnologiyasının hazırlanması
- eskiz layihəsinin hazırlanması

639 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nəyi ifadə edir?

- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməkütumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir

640 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- əlavə kapital
- yığılmış mənfəət
- ehtiyat kapitalı
- mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital

641 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- borc vəsaitləri
- istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər
- bank kreditləri
- kreditor borcları
- ehtiyat kapitalı

642 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

643 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- nizamnamə kapitalı
 amortizasiya ayırmaları
 mənfəət
 kreditör borcları
 səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər

644 Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin öhdəliklərini
 müəssisənin əmlakının tərkibini
 müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
 müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
 müəssisənin işçilərinin sayını

645 Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
 məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
 əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
 nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar
 ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar

646 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- kreditör borjları
 istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
 müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
 səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
 bank kreditləri

647 Oliqopolik sahə:

- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
 nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
 müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
 təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
 standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

648 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- pərakəndə satış qiymətləri
 topdansatış qiyməti
 tikinti məhsuluna qiymət
 nəqliyyat tarifləri
 qarışıq qiymətlər

649 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- hazır məsul anbarının həcmi
 analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
 məhsulun maya dəyəri
 məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
 inflyasiyanın səviyyəsi

650 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmi
- məhsulun maya dəyərini
- işçilərin rəyini
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- təhcizçilərin etibarlılığını

651 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyahısının köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
- Mənfəətin maksimumlaşdırılması